

ΤΟ ΜΥΣΤΥΡΙΟ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΦΟΒΕΡΑ ΟΠΤΑΣΙΑ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΕΙΔΕΝ ΕΝΑΣ ΜΟΝΑΧΟΣ ΟΝΟΜΑΖΟΜΕΝΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΓΙΑ ΕΝΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΗΤΑΝ ΜΑΘΗΤΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΠΙ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 9ον ΑΙΩΝΑ

Ο Άγιος Βασίλειος ο νέος ήταν πνευματικός Πατέρας του οσίου Γρηγορίου, ο οποίος είχε επίσης πολλά άλλα πνευματικά τέκνα μεταξύ των οποίων ήταν και μια ευλαβέστατη γυναίκα ονομαζόμενη Θεοδώρα η οποία υπηρετούσε τον Άγιο Βασίλειο σε όλη της τη ζωή. Έφθασε δε ο καιρός του θανάτου της και απέθανεν εντός ολίγων ημερών.

Εγώ δε (Ο Γρηγόριος) ευρισκόμενος σε απορία ζητούσα να μάθω και ενοχλούσα τον Άγιο για να μου ειπή εάν εσώθη η Θεοδώρα και που ευρίσκεται. Ο Άγιος Βασίλειος μετά τις πολλές μου ενοχλήσεις, μου είπε: " Τέκνον μου Γρηγόριε αύτη τη νύχτα πορεύομαι προς την Θεοδώρα και έλθε και συ μαζί μου για να την ιδής."

Εγώ ασπάσθηκα την δεξιά του χείρα και πορεύθηκα να κοιμηθώ. Και γενόμενος σε έκσταση ευρέθηκα σε ένα ανηφορικό και στενό μέρος, και εκεί βλέπω ωραιότατα παλάτια εξαστράπτοντα και κτυπόντας την πόρτα παρουσιάσθηκαν δύο γυναίκες και μου λένουν. Αυτά τα παλάτια είναι του πατρός Βασιλείου ο οποίος πριν από λίγο πέρασε από εδώ και πήγε να ιδή την Θεοδώρα η οποία βρίσκεται εδώ.

Ακούοντας δε η Θεοδώρα το όνομα της, έτρεξε στην πόρτα, μ' ενηγκαλίσθη και μου λέγει: "Ω! τέκνον μου Γρηγόριε! Πως ήλθες εδώ; Μήπως απέθανες και ήρθες εδώ;"

Εγώ της αποκρίθηκα:

"Δεν απέθανα αλλά ευρίσκομαι ακόμη στο σώμα μου στον μάταιο εκείνο κόσμο. Οι ευχές όμως του πνευματικού μας Πατρός Βασιλείου με έφεραν εδώ να σε δω όπου πολύ επιθυμούσα και τον ενοχλούσα κάθε ημέρα για να μάθω πού ευρίσκεσαι, και εάν εσώθης. Και σε παρακαλώ να μου πεις περί του χωρισμού της ψυχής από το σώμα, πόσους πόνους έχει και πως επέρασες από τα φοβερά τελώνια του αέρος, και τις εξετάσεις των πονηρών δαιμόνων. Διότι κι εγώ μέλλω εντός ολίγου και κάθε άνθρωπος στο τέλος της ζωής του να διέλθωμεν."

Και απεκρίθη η Θεοδώρα και του λέγει:

"Ω! τέκνον μου Γρηγόριε πως θα σου διηγηθώ τον φόβο και τον τρόμον εκείνης της ώρας του χωρισμού της ψυχής από του σώματος; Πως θα σου εξηγήσω τους πόνους και τις οδύνες του χωρισμού της ψυχής; Σου παριστάνω τέκνο μου να τεθή άνθρωπος γυμνός επάνω σε κάρβουνα και να διαλύεται έως ότου εξέλθη η ψυχή του. Τόσον δριμείς και ανυπόφοροι είναι οι πόνοι του χωρισμού της ψυχής του αμαρτωλού όπως εγώ· του δε δίκαιου τέκνον μου Γρηγόριε δεν γνωρίζω.

Όταν βρισκόμουν στο κρεβάτι μου και ψυχομαχούσα έβλεπα γύρω μου τα πονηρά πνεύματα των δαιμόνων· άλλους μεν σαν μαύρους σκύλους, και εγαύγιζαν, άλλους δε σαν ταύρους μουγκρίζοντας και λυσσόντας στρέφοντας τα άγρια και άσχημα πρόσωπα τους κατ' πάνω μου και με φοβέριζαν. Εγώ δε έστρεφα τα μάτια μου σε άλλο μέρος για να μην βλέπω την άσχημη μορφή τους και τον θόρυβο που έκαναν· αλλά ήταν αδύνατο, τέκνο μου Γρηγόριε να αποφύγω.

Και ενώ ήμουν σε τόσην στεναχώρια βλέπω ξαφνικά δύο νέους αστραπόμορφους με χρυσά μαλλιά,

και στάθηκαν στα δεξιά του κρεβατιού μου, και ο ένας απ' αυτούς άρχισε να φοβερίζει τους φοβερούς εκείνους δαίμονες λέγοντας:

"Φύγετε παμμίαροι και αγριοπρόσωποι διότι δεν έχετε να κερδίσετε τίποτε α' αυτή την ψυχή."

Αυτοί δε έφεραν τις αμαρτίες μου όσας εποίησα από τα νιάτα μου, είτε σε λόγια, είτε σε πράξεις και εφώναζαν όλα τ' αμαρτήματα μου ακόμη και όσα δεν έπραξα· εγώ δε με φόβω και τρόμω επρόσμενα το θάνατο και εξαιφνης ήλθεν ο θάνατος σαν ένας νέος χονδρός και οργισμένος, σαν λιοντάρι, φορτωμένος διάφορα εργαλεία και είπαν σ' αυτόν οι Άγγελοι· λύσαι τις αρθρώσεις του σώματος και μην της δώσης πολλούς πόνους διότι τ' αμαρτήματα της είναι λίγα· τότε άρχισεν από τα πόδια και έλυε τις αρθρώσεις του σώματος μου, και τότε αισθανόμουν οτι νεκρωνόταν το σώμα μου, και τελικά ο τύρρανος εκείνος γέμισε ενα ποτήρι με πικρό περιεχόμενο, μου το πότισε και ευθής εξήλθεν η ψυχή μου από το σώμα μου, τότε την παράλαβαν οι δύο Άγγελοι και εγώ θαύμαζα για τα γινόμενα, διότι δεν ήξερα οτι συμβαίνουν αυτά στον καιρό του θανάτου στον ταλαίπωρο άνθρωπον.

Και οι Άγγελοι εξέταζαν τα καλά έργα που έκαμα στη ζωή μου, αν νήστευσα, αν πήγαινα εκκλησία και αν στεκόμουν με φόβο Θεού, αν τάϊσα τους πεινώντες, αν επισκέφθηκα ασθενείς, αν δεχόμουν ξένους στο σπίτι μου, αν έδωκα το καλό παράδειγμα στους άλλους, αν υπέμεινα βρισιές, αν απέφευγα όρκους, αν δεν βλασφημούσα, αν δεν καλλοπιζόμουν, και πολλά άλλα, τα εξύγισαν αυτά με τις αμαρτίες μου οι δε δαίμονες έτριζαν τα δόντια τους σε μένα και ορμούσαν να με αρπάξουν από τα χέρια των Αγγέλων, και να με ρίξουν στον άχαρον Άδην.

Ξαφνικά ήλθεν ο πνευματικός μου Πατέρας Βασίλειος και είπε προς τους Αγγέλους:

"Κύριοι μου επειδή αυτή η ψυχή με υπηρέτησεν στη ζωή μου, παρακάλεσα τον Κύριον να την συγχωρήσει και να τη σώση από τα χέρια των δαιμόνων, και οι Άγγελοι πετώντας αμέσως ανεβαίναμεν στον ουρανό ανατολικά, και ανεβαίνοντας συναντήσαμεν:

1ον. Το τελώνιο της καταλαλιάς.

Εδώ υπήρχε μιά σύναξις μαύρων, και μας σταμάτησαν, και λυσσόντας σαν σκύλλοι ζητούσαν να με αρπάξουν από τα χέρια των Αγγέλων. Και μάρτυς μου ο Κύριος τέκνον μου Γρηγόριε, μου εφανέρωσαν όσους κατέκρινα στη ζωή μου και όχι μόνο τ' αληθινά αλλά με συκοφαντούσαν και έλεγαν πολλά ψέματα εναντίων μου. Οι δε Άγγελοι καταφρονήσαντες αυτούς, και πετώντας τις πτέρυγες τους ανεβαίναμεν στον ουρανό.

2ον. Τελώνιο της ύβρεως.

Και ανεβαίνοντας λίγο συνατήσαμε το τελώνιο της ύβρεως, και εδώ πολυαγωνιζόμενοι οι Άγγελοι, με τις ευχές του Πατρός μας Βασιλείου, αναχωρίσαμεν και συνομιλούντες οι Άγγελοι έλεγαν· αληθινά μεγάλην ωφέλειαν βρήκε αυτή η ψυχή από τον Άγιον Βασίλειον.

3ον. Τελώνιον του φθόνου.

Και ανεβαίνοντας εφθάσαμεν στο τελώνιο του φθόνου, και μη έχοντας τίποτα οι δαίμονες εναντίων μου επεράσαμεν ανενόχλητοι· αν και έτριζαν τα δόντια τους, οι αγριοπρόσωποι εκείνοι μαύροι να με αρπάξουν από τα χέρια των Αγγέλων· και έτσι περάσαμε το τελώνιο τούτο.

4ον. Τελώνιον του ψεύδους.

Και ανεβαίνοντας, σε πολύ ύψος φθάσαμεν στο τελώνιο του ψεύδους όπου εκεί πολύ πλήθος δαιμόνων με άσχημα πρόσωπα έτρεχαν κατ' απάνω μου, κραυγάζοντας και λυσσόντας έφεραν πολλές αποδείξεις, και είχαν γραμμένα πολλές ανόητες λέξεις που έλεγα στην παιδική μου ηλικία μέχρι και τα πρόσωπα που τα έλεγα και ζητούσαν απολογία από τους Αγγέλους. Και οι Άγγελοι πληρώσαντες από τα του Αγίου Βασιλείου αναχωρήσαμεν.

5. Το τελώνιο του θυμού και της οργής.

Και ανεβαίνοντας εφθάσαμεν στο τελώνιο του θυμού και της οργής, όπου εκεί πλήθος μαύρων λυσσόντας σαν σκύλλοι δάγκωναν ο ένας τον άλλον και κατατρώνονταν αναμεταξύ τους και σαν αγριόχοιροι ορμώντας εναντίων μου, έκαμαν τα σχήματα και τα καμώματα που έκανα όταν θυμονόμουν και όταν εκρατούσα έχθρα και μνησικάκουν με κανένα· και εδώ πληρώνοντας από τα του Αγίου Βασιλείου αναχωρήσαμεν.

6. Τελώνιον υπερηφάνειας.

Και ανεβαίνοντας λίγον οι Άγγελοι εφθάσαμεν στο τελώνιο της υπερηφάνειας και ψάχνοντας πολλά οι δαίμονες δεν βρήκαν τίποτα να με κατηγορήσουν διότι ήμουν φτωχή και περνώντας ανενόχλητοι φθάσαμεν στο τελώνιο της βλασφημίας.

7ον. Τελώνιον της βλασφημίας.

Και ανεβαίνοντας φθάσαμεν στο τελώνιο της βλασφημίας, και αμέσως όταν μας είδαν οι δαίμονες έτρεξαν κατ' απάνω μας τρίζοντας τα δόντια και βλασφημούντες, εγώ έτρεμα από τον φόβο μου και μου έλεγαν οτι βλασφήμησα τρεις φορές στη νεότητα μου• οι δε Άγγελοι έφεραν απόδειξη οτι εξομολογήθηκα και αναχωρήσαμεν αφήνοντας τους δαίμονες άπρακτους.

8ον. Τελώνιον της φλυαρίας και αστειολογίας.

Και ανεβαίνοντας φθάσαμεν στο τελώνιον της αστειολογίας και φλυαρίας και ζητούσαν οι δαίμονες να δώσω απολογία για τα αισχρολόγια, τις αστειολογίες και άσεμνα τραγούδια που έλεγα στη νεότητα μου και απορούσα πως τα θυμούνταν, ενώ εγώ από την πολυκαιρία τα ξέχασα· και πληρώνοντας οι Άγγελοι ανεχωρήσαμεν.

9ον. Τελώνιον του τόκου και δόλου.

Και ανεβαίνοντας φθάσαμεν στο τελώνιο του τόκου και του δόλου που εξετάζει τους τοκογλύφους και δόλιους, και χωρίς να βρουν τίποτα οι δαίμονες να αποδείξουν αναχωρήσαμεν.

10ον. Τελώνιον της οκνηρίας και του ύπνου.

Και ανεβαίνοντας φθάσαμε στο τελώνιο της οκνηρίας όπου οι δαίμονες με εξέτασαν αν κοιμώμουν πολύ και βαριόμουν να σηκωθώ να προσευχηθώ ή να πάω στην εκκλησία ή αν μπορούσα να κάμω κανένα καλό και αμελούσα· και χωρίς να βρουν τίποτα αναχωρήσαμεν ανενόχλητοι.

11ον. Τελώνιον της φιλαργυρίας.

Και ανεβαίνοντας φθάσαμεν στο τελώνιο της φιλαργυρίας στο οποίο υπήρχε πολύ σκοτάδι και ομίχλη· και εξετάζοντας οι δαίμονες και αφού δεν βρήκαν τίποτα επειδή ήμουν φτωγή, φύγαμεν ανενόχλητοι.

12ον. Τελώνιον της μέθης.

Και ανεβαίνοντας φθάσαμεν στο τελώνιο της μέθης, και ορμώντας οι δαίμονες σαν λύκοι αρπακτικοί κατ' απάνω μας, εξέταζαν το κρασί που ήπια σ' όλη μου τη ζωή· και με κατηγορούσαν ότι στο τάδε σπίτι ήπιας τόσα ποτήρια, στον τάδε γάμον εμέθυσες και όσα μου έλεγαν ήσαν αληθινά· και πληρώνοντας οι Άγγελοι αναχωρήσαμεν και ανεβαίνοντας οι Άγγελοι έλεγαν αναμεταξύ τους:

"Μεγάλον κίνδυνον έχει η ψυχή εώς ότου περάσει τα ακάθαρτα τελώνια του αέρος"

και εγώ τους λέγω:

"Ναι κύριοι μου, και νομίζω πως κανείς από τους ζωντανούς ανθρώπους δεν θα γνωρίζη το τι συμβαίνει μετά τον χωρισμό της ψυχής από τους δαίμονες του αέρος, και αλλοίμονο στους αμελείς το τι τους περιμένει."

και οι Άγγελοι αποκρίθηκαν και είπαν:

"Οι αγίες Γραφές αναλαμβάνουν όλα αυτά, αλλά οι ταλαίπωροι άνθρωποι σκοτεισμένοι από την πολυτέλεια, τροφές και ηδονές του κόσμου, τυφλώνονται και δεν πιστεύουν ότι θα πεθάνουν και δεν φροντίζουν να κάμνουν καλά έργα για την ψυχή τους· και αλλοίμονο στους αμελείς διότι τους αρπάζουν οι δαίμονες και τους ρίπτουν στον σκοτεινόν Άδην μέχρι της κρίσεως οπότε θα δικασθούν και θα απολάβη ο κάθε ένας ότι έπραξε."

13ον. Τελώνιον της μνησικακίας.

Και ανεβαίνοντας φθάσαμεν στο τελώνιο της μνησικακίας που εξετάζει αυτούς που έχουν έχθρα, και δεν συγχωρούν τους αδελφούς τους. Και ορμώντας οι δαίμονες κατ' απάνω μου, εξέταζαν τα κατάστιχα τους, να βρουν κανένα πταίσιμο να με αρπάξουν· και χωρίς να βρουν φώναξαν σαν λυσσασμένα σκυλιά ότι ξεχάσαμεν να τα γράψουμεν, και αναχωρήσαμεν ανεβαίνοντας, και ρώτησα τους Άγγέλους πως γνωρίζουν οι δαίμονες τις αμαρτίες των ανθρώπων, και μου αποκρίθηκαν οι Άγγελοι:

"Δεν γνωρίζεις, ότι μετά το βάπτισμα κάθε χριστιανός λαμβάνει έναν Άγγελο σαν φύλακα να τον φυλάει, και να τον οδηγή στο καλό, και να γράφη τα καλά του έργα· ομοίως δε τον ακολουθή και ένας διάβολος και γράφη τις κακές του πράξεις, και τις αναγγέλλει στο κάθε τελώνιο που ανήκει η αμαρτία και γι' αυτό γνωρίζουν οι δαίμονες, και όταν η ψυχή χωρίση από το σώμα και ανέρχεται στους ουρανούς την εξετάζουν δαίμονες σε κάθε τελώνιο και τούτο γίνεται στους ορθόδοξους χριστιανούς μόνο, στους δε απίστους και ασεβείς δεν υπάρχει καμιά εξέταση."

14ον. Τελώνιον της μαγείας και γοητείας.

Ανεβαίνοντας φθάσαμεν στο τελώνιο της μαγείας και γοητείας. Εδώ οι δαίμονες ήσαν σαν άγρια ζώα· άλλοι είχαν μορφή σκύλλου, άλλοι σαν βόδια, άλλοι σαν φίδια, με άσχημη μορφή, αλλά με θείαν χάριν όταν με εξέτασαν δεν βρήκαν τίποτα, και ανεβαίνοντας ρώτησα τους Άγγελους με τι τρόπον μπορούν να σβήσουν από τα κατάστιχα των δαιμόνων τα αμαρτήματα των ανθρώπων, και οι Άγγελοι μου αποκρίθησαν:

"Συγχωρούνται τα αμαρτήματα όταν ο άνθρωπος μετανοήση και εξομολογηθή στον πνευματικόν και κάμη τον κανόνα που του έβαλεν τότε εξαλείφονται τα αμαρτήματα από τα κατάστιχα των δαιμόνων· και λυσσώντας οι δαίμονες τους πολεμούν για να τους ρίξουν σε νέα αμαρτήματα. Γι' αυτό η εξομολόγηση και η μετάνοια γίνονται αιτίες να συγχωρηθούν οι άνθρωποι και να περάσουν ελεύθερα τα εναέρια τελώνια. Αλλά πολλοί άνθρωποι λέγουν ότι τα εξομολογούνται στον Θεό· και άλλοι πάλι ζητούν να εύρουν πνευματικόν συγκαταβατικόν για να αποφύγουν τον κανόνα· Αλλά αυτή δεν είναι μετάνοια αλλά πονηρία και ο Θεός ου μκκτηρίζεται. Και όπως στην ασθένεια του σώματος εκλέγουμε τον καλύτερον ιατρόν, έτσι πολύ περισσότερον στην ασθένεια της αθάνατης ψυχής να εκλέγουμε τον θεοφοβούμενον και αυστηρόν πνευματικό, και να τον έχει κανείς μέχρι τέλους της ζωής· αλλιώς πλανούνται οι άνθρωποι και δεν μπορούν να περάσουν τα τελώνια του αέρος."

15ον. Τελώνιον της γαστριμαργίας και πολυφαγίας.

Αυτά καθώς μου έλεγαν φθάσαμε στο τελώνιο της γαστριμαργίας και πολυφαγίας, όπου οι δαίμονες ήσαν πολύ χονδροί σαν τους χοίρους, δυνατοί και άγριοι, και έτρεξαν κατ' απάνω μου, γαυγίζοντας, και μου φανέρωσαν τις πολυφαγίες που έκαμνα απο μικρήν ηλικία μέχρι που γέρασα, και οτι δεν νήστευα Τετάρτη και Παρασκευή μέχρι και τις 40στάς χωρίς εγκράτεια· και οι Άγγελοι φέρνοντας τα καλά μου έργα για πληρωμή αναχωρήσαμεν.

16ον. Τελώνιον της ειδωλολατρίας.

Και φθάσαμεν στο τελώνιο της ειδωλολατρίας και διαφόρων αιρέσεων, και χωρίς να βρούν τίποτα οι δαίμονες αναχωρήσαμεν.

17ον. Τελώνιον της αρσενοκοιτίας.

Και ανεβαίνοντας φθάσαμεν στο τελώνιο της αρσενοκοιτίας· και ο πρώτος αυτών καθόταν σαν φοβερός δράκωντας αλλάσσοντας μορφές πότε σαν αγριόχοιρος, πότε σαν ποντικός, πότε σαν θηριόψαρο και τριγύρω αυτού βρώμα και ανυπόφορη δυσσωδία και επλάγιαζε ασχημονώντας. Και επειδή δεν βρήκε τίποτα εναντίων μου, αναχωρήσαμεν, και μου έλεγαν οι Άγγελοι ότι πολλοί φθάνουν μέχρι εδώ ανεμπόδιστα, και για την αισχρήν αυτήν πράξιν, καταγκρεμίζονται στον σκοτεινόν και άχαρον Άδην.

18ον. Τελώνιον των χρωματοπροσώπων.

Και μιλώντας φθάσαμεν στο τελώνιο το οποίον εξετάζει άνδρες και γυναίκες, οι οποίοι καλλωπίζουν τα πρόσωπα τους με διάφορα χρώματα, και μυρωδικά και δεν ευχαριστούνται με το κάλλος που τους έδωσεν ο Θεός. Εγώ είχα χρωματισθή δύο φορές στη ζωή μου και οι δαίμονες εξέταζαν να με κρατήσουν οι Άγγελοι όμως επάλευαν με πολύν κόπον φέρνοντας τις καλές μου πράξεις, και κερδίζοντας αναχωρήσαμεν.

19ον. Τελώνιον της μοιχείας.

Ανεβαίνοντας φθάσαμεν στο τελώνιο της μοιχείας το οποίον εξετάζει τους μοίχους και μοιχαλίδας· δηλαδή τους παντρεμένους οι οποίοι πηγαίνουν σε ξένες γυναίκες και μολύνουν το στεφάνι τους. Επίσης εδώ στο τελώνιον αυτό εξετάζονται και οι παρά φύσιν πράξαντες με τις γυναίκες τους. Αλλά επειδή εγώ δεν είχα ευθύνη από αυτά αναχωρήσαμεν χωρίς πρόβλημα.

20ον. Τελώνιον του φόνου και της εκτρώσεως.

Και ανεβαίνοντας φθάσαμεν στους τελωνάρχες του φόνου οι οποίοι εξετάζουν τους φονιάδες, μέχρι και τις γυναίκες που αποβάλλουν από την κοιλία τους βρέφη και μέχρι και αυτούς που αποφεύγουν την τεκνογονία· και από εδώ με την χάρην του Θεού αναχωρήσαμεν χωρίς πρόβλημα.

21ον. Τελώνιον της κλοπής.

Και ανεβαίνοντας λίγο φθάσαμεν στο τελώνιο της κλοπής που εξετάζει τους κλέφτες και εξετάζοντας με καλά οι δαίμονες δεν βρήκαν τίποτα και αναχωρήσαμεν ανεμπόδιστα.

22ον. Τελώνιον της πορνείας.

Και ανεβαίνοντας πολύ ψηλά φθάσαμεν στην θύρα του Ουρανού, όπου βρίσκεται το τελώνιο το οποίον εξετάζει τους πόρνους. Ο αρχηγός τους καθώταν σε υψηλό θρόνο και φορούσεν φόρεμα ραντισμένο με αφρούς και αίματα κάθε ακαθαρσίας πλυμμηρισμένον, το οποίον έγινε αυτό από τις ακαθαρσίες της πορνείας. Και ορμώντας οι δαίμονες κατ' απάνω μου με εκατηγορούσαν και έλεγαν πολλά ψέματα, και ετόλμησαν να με αρπάξουν από τα χέρια των Αγγέλων και να με ρίγουν στον άχαρον Άδη. Οι δε Άγγελοι αντίλεγαν σ' αυτούς, ότι είχα εξομολογηθή και παραίτησα από πολύν καιρόν αυτά. Και λέγοντας ψέματα οι δαίμονες έλεγαν ότι δεν τα εξομολογήθηκα ούτε κανόνα έλαβα από πνευματικόν, και οι Άγγελοι αναχώρησαν, τρίζοντας οι ακάθαρτοι δαίμονες τα δόντια τους.

Και προχωρώντας μου λένε οι Άγγελοι ότι πολύ λίγοι περνούν από αυτό το τελώνιο. Οι περισσότεροι άνθρωποι που έρχονται μέχρι εδώ πέφτουν στον σκοτεινόν και άχαρον Άδη.

23ον. Τελώνιον της ασπλαχνίας.

Και ανεβαίνοντας λίγο φθάσαμεν στο τελώνιο της ασπλαχνίας, το οποίο εξετάζει τους σκληρόκαρδους και ανελεήμονες και εξετάζοντας με οι δαίμονες και χωρίς να με βρουν άσπλαχνη διότι ελεούσα τους φτωχούς, και καταντροπιασθέντες οι δαίμονες, αναχωρήσαμεν απ' αυτούς.

Η πύλη του Ουρανού.

Και ανεβαίνοντας χαρούμενοι φθάσαμεν στην πύλη του Ουρανού, η οποία ακτινοβόλούσε και έλαμπε σαν καθαρό χρυσάφι και είχεν υπερθαύμαστην ωραιότητα, που δεν μπορεί γλώσσα ανθρώπου να την διηγηθή. Ο θυρωρός, ήταν ένας αστραπόμορφος νέος με χρυσά μαλιά και μας δέχθηκε χαρούμενος δοξάζοντας τον Θεόν διότι περάσαμε τα εναέρια τελώνια των δαιμόνων.

Και περνώντας την πύλη του ουρανού είδαμεν πλήθος αστραπόμορφων νέων οι οποίοι ακτινοβολούσαν σαν τον ήλιο και χαίρονταν όλοι και ευφραίνονταν, για την σωτηρία μου· εμείς πορευθήκαμε με αγαλλίαση και χαράν ανεκλάλητον για προσκύνησιν του αστραπόμορφου θρόνου του Θεού, και Σωρήρα Ημών Ιησού Χριστού. Και είδαμεν σύννεφα όχι σαν τα συνηθισμένα τα οποία παραμέριζαν για να περάσουμεν. Και είδαμεν άλλο σύννεφο λευκό και χρυσόμορφο από το οποίο εξέρχονταν αστραπές και παραμέρισε κι αυτό όπως τα άλλα και περνώντας αισθανθήκαμεν γλυκύτατην ευωδία από τον θρόνο του αοράτου Θεού. Και είδαμεν στο άμεσον ύψος αστραποβόλο τον θρόνο του Παντάνακτος Θεού. Εκεί είναι η χαρά των δικαίων και η Αιώνια αγαλλίαση. Κ' είδαμεν εκεί πλήθος άπειρον αστραπόμορφων νέων, που φορούσαν πολύτιμα φορέματα με χρυσές ζώνες.

Φθάσαμεν απέναντι του θρόνου του Θεού, και οι Άγγελοι που με κρατούσαν άρχισαν να ψάλλουν και κλίνοντας τα γόνατα προσκυνήσαμεν τρεις φορές την Παναγίαν Τριάδα, και μαζί με ημάς όλο το πλήθος των Αγίων Αγγέλων που ήταν γύρω του θρόνου του Θεού. Κ' ευθέως ακούστηκε φωνή γλυκύτατη και έλεγεν στους Αγγέλους οδηγήστε την ψυχήν αυτήν πρώτα στον Παράδεισον και έπειτα στα καταχθόνια του άδου καθώς κάνεται σε όλες τις ψυχές. Κ' έπειτα αναπαύσετε την στην κατοικία του δούλου μου Βασιλείου που με παρακάλεσεν.

Και συνοδεύοντας με οι Άγγελοι με έφεραν στον Παράδεισον όπου είδα τις κατοικίες των δικαίων όπου έλαμπαν σαν ακτίνες του ήλιου των οποίων η κατοικία εκάστου διέφερεν κάθε ενός ανάλογα των έργων του. Εκεί είδαμεν τον κόλπον του Αβραάμ όπου αναπαύονται τα τέκνα των ορθόδοξων χριστιανών όσα έζησαν στον κόσμο αναμάρτητα. Εκεί αναπαύονται οι ψυχές των 12 Πατριαρχών και όλων των Αγίων και φαίνονταν σαν να ήταν με σώματα, αλλά χέριν ανθρώπου δεν μπορεί να τους πιάση.

Όταν επισκεφθήκαμεν όλες τις κατοικίες των Αγίων οι Άγγελοι με έφεραν στις φοβερές κολάσεις του Άδη όπου κατοικούν οι αμαρτωλοί· και είδα τις σκοτεινές φυλακές όπου είναι κλεισμένες οι ψυχές των αμαρτωλών ως η άμμος της θάλασσας και σκεπάζονταν από την μαύρην ομίχλη του θανάτου· και εκεί ακούεται τέκνον μου Γρηγόριε το ουαί και αλλοίμονο και τους κατατρώγει ασταμάτητα ο μολυσμός και η βρώμα.

Αφού γυρίσαμεν όλες τις κολάσεις των αμαρτωλών, ο ένας Άγγελος μου λέγει.

"Θεοδώρα ξέρεις ότι σήμερα ο πνευματικός σου πατέρας Βασιλείος κάμνει το τεσσαρακοστόν σου μνημόσυνο στην γη;"

Και λέγοντας αυτό ο άγγελος με άφησαν να εμφανισθώ στην πανευφρόσυνη κατοικία του Παραδείσου, όπου εδώ βρίσκονται και άλλες ψυχές των πνευματικών τέκνων του πατρός μας Βασιλείου. Εκεί βρισκόταν ωραιότατο τραπέζι ακτινοβολώντας δια των πολύτιμων λίθων που ήταν στολισμένη, και γεμάτη με διάφορα ωραιότατα οπωρικά που έτρωγαν άνθρωποι άυλοι χωρίς παχιές σάρκες και έλαμπαν σαν ακτίνες του ήλιου τα πρόσωπα τους. Εκεί δεν διακρίνονταν οι άνδρες από τις γυναίκες. Ωραιότατοι νέοι τους κερνούσαν με ροδοκόκκινο ποτό και όσοι έπιναν χόρταναν από την γλυκύτητα του Αγίου Πνεύματος.

Τότε ο Άγιος Βασιλείος διέταξε την Θεοδώρα να με οδηγήση να ιδώ το ωραιότατο περιβόλι της κατοικίας του. Και οδηγώντας με η Θεοδώρα φθάσαμεν στο περιβόλι του οποίου η πόρτα και τα ψηλά τείχη ήσαν χρυσαφένια, το οποίον ήταν γεμάτο από ποικιλόμορφα δέντρα φορτωμένα από ευγευστάτους και ωραιοτάτους καρπούς άφθαρτους και αθάνατους· και βλέποντας αυτά εγώ έμεινα εκστατικός, η δε Θεοδώρα είπε:

"Αυτά όλα που βλέπεις τα εχάρισεν ο Πανάγαθος Θεός του πατέρα μας Βασιλείου, για τους κόπους

του και την αρετή του, για να ευφραίνεται και να αναπαύεται με όλα τα σωσμένα πνευματικά του τέκνα. Φρόντισε και συ τέκνον μου Γρηγόριε, έως ότου βρίσκεσαι στον προσωρινόν κόσμο, να κάμης τις εντολές του Θεού, για να έλθης και συ εδώ μέχρι την Δευτέρα Παρουσία, οπότε ο Θεός έχει μεγαλύτερα από αυτά ετοιμασμένα γι' αυτούς που Τον Αγαπούν."

Εγώ ψηλαφίζοντας τον εαυτό μου εάν ήμουν με το σώμα, μου φάνηκε σαν να έπιανα ακτίνες του ήλιου, και τότε ήλθα στον εαυτό μου ελευθερωθείς από τα φοβερά και εξαισία εκείνα πράγματα. Και συλλογιζόμενος όλα αυτά έλεγα· άραγε από τον διάβολο τα είδα όλα αυτά; Και σηκώθηκα επορεύθηκα να συναντήσω τον άγιον Γέροντα μου, και βρίσκοντας τον έβαλα μετάνοια και πήρα την ευλογία του, και μου λέει· άραγε ξέρεις τέκνον μου Γρηγόριε, ότι αυτήν τη νύκτα είμασταν μαζί στα ουράνια και αιώνια σκηνώματα εκεί που βρίσκεται η Θεοδώρα και την είδες και μιλήσατε μαζί κατά την επιθυμία σου, και πήγατε μαζί στο ωραιότατο περιβόλι και είδες τα πανεύοσμα εκείνα άνθη και τους αθάνατους εκείνους καρπούς και είδες τα ολόχρυσα εκείνα παλάτια αυτήν τη νύκτα, μην νομίσεις τέκνον μου ότι όλα αυτά είναι όνειρο.

Εγώ ακούγοντας αυτά από το στόμα του άγιου Γέροντα και επιγείου αγγέλου λιποθύμησα και έμεινα άφωνος γνωρίζοντας όλα αυτά ότι έγιναν στ' αλήθεια. Έπειτα όταν συνήλθα μου λέγει ο Άγιος:

"Και συ τέκνον μου Γρηγόριε φρόντισε να διέλθης τη ζωή σου με αγαθοεργίες κατά τις εντολές του Χριστού και μετά τον θάνατο σου θα σε δεχθώ στις αιωνίους κατοικίες, τις οποίες μου edώρησεν ο Κύριος δια την πολλήν του αγαθότητα. Διότι εγώ θα φύγω σε λίγο από τον μάταιο αυτόν κόσμο, και συ υστερότερα και θα σε περιμένω εκεί στα αιώνια, διότι καθώς ο Κύριος μου αποκάλυψε θα διέλθης την ζωή σου θεάρεστα. Πρόσεξε τέκνον μου μη φανερώσης σε κανέναν όσα είδες και άκουσες εν όσω ζω. Μετά από τον θάνατο μου γράψε τα αυτά για ωφέλεια των Χριστιανών που θα τα διαβάσουν."

Έως εδώ αδελφοί χριστιανοί είναι η διήγηση του θανάτου της Θεοδώρας την οποίαν έγραψεν ο σοφός Γρηγόριος. Επίσης έγραψεν πως μέλλεται να γίνη η φοβερά κρίσις την ημέρα εκείνης της Δευτέρας Παρουσίας του Αδεκάστου Κριτού περί της οποίας αποκαλύφθηκε στον άγιον γέροντα Βασίλειον, και το οποίον βρίσκεται πιο κάτω σε αυτό το κείμενο γραμμένο.

"Κάθε πρωϊ ο Θεός ευλογεί τον κόσμο με το ένα χέρι, άλλ' όταν ιδή κανέναν ταπεινό άνθρωπο, τον ευλογεί με τα δυο Του χέρια. εκείνος πού έχει μεγαλύτερη ταπεινώση, είναι ο μεγαλύτερος από όλους."